

7/5789

T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
Anlaşmalar Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DTM.0.04.09.01.301

05.03.02

9377

KONU : Yazılı Soru Önergesi

COK İVEDİ
SÜRELİDİR

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ: 06/02/2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5789-13251/31604 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazılarında bahsekonu yazılı soru önergesine ilişkin olarak hazırlanan cevaplar aşağıda takdim edilmektedir:

Cevap 1

Ülkemizin Avrupa Birliği (AB) ile Gümrük Birliği tesis ettiği 1 Ocak 1996'dan sonra sanayi ürünlerinde üçüncü ülkelere yönelik olarak Ortak Gümrük Tarifesinin (OGT) uygulandığı ve AB'ye yönelik olarak da gümrük vergilerinin karşılıklı olarak sıfırlandığı malumlarıdır.

ABD ise serbest ticaret anlaşması imzaladığı ülkeler haricinde, DTÖ üyesi olan tüm ülkelere yönelik olarak uyguladığı gümrük vergisi oranlarını Türkiye menşeli ürünlere de uygulamaktadır.

Bu çerçevede, Türkiye ile ABD'nin birbirlerine uyguladıkları gümrük vergisi oranları aynı olmayıp, her ürün için farklılık arz etmektedir. Sanayi ürünleri gümrük vergileri ortalamaları ele alındığı takdirde, Türkiye'nin uyguladığı OGT oranları ortalama olarak % 4,5 civarındayken, ABD'nin uyguladığı gümrük vergileri oranlarının ortalaması % 6 dolayındadır. Örneğin tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında Türkiye'nin uyguladığı gümrük vergileri ortalama muaf ve % 12,4 arasında seyrederken, ABD aynı ürünlerden % 15-30 arasında vergi almaktadır.

ABD ile ticaretimizde karşılaşılan bu durumun ortadan kaldırılması ülkemiz tarafından ABD ile yapılan her düzey temasta gündeme getirilmektedir. Ayrıca, ilki 28 Mart 2000, ikincisi ise 12 Temmuz 2001'de yapılan Ticaret ve Yatırım Konseyi Toplantıları çerçevesinde ABD tarafı ile görüşmeler gerçekleştirilmiş ve iki ülke arasında sanayi ürünlerinde bir tercihli ticaret rejimine geçilmesi hususu bu müzakerelerde gündeme alınmıştır.

Öte yandan, 26-27 Şubat 2002 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen Ekonomik Ortaklık Komisyonu Toplantısında da iki ülke arasında özellikle ülkemiz ihracatı açısından önem arzeden bazı ürünlere uygulanan farklı gümrük vergileri hususunun uzun vadeli bir ticari düzenleme çerçevesinde çözümlenmesi yönündeki görüşümüz ABD tarafına bir kez daha iletilmiştir. Konuya ilişkin görüşmeler halen sürmektedir.

Bu çerçevede, özellikle rekabet avantajına sahip olduğumuz tekstil ve konfeksiyon ürünleri ihracatımızın, ABD gümrük vergilerinin düşürülmesi halinde artacağı düşünülmektedir.

Cevap 2

Diğer taraftan, GATT'ın En Çok Kayrılan Ülke Statüsü kuralı çerçevesinde, DTÖ üyesi tüm ülkeler, gümrük birliği, serbest ticaret anlaşması, tercihli ticaret anlaşması vb. tercihli bir ticaret rejimine sahip olmadıkları tüm ülkelere aynı gümrük vergisi uygulamak durumundadır. Dolayısıyla, ülkemizin uyguladığı oranlar ile diğer pek çok ülkenin oranları farklılık göstermektedir.

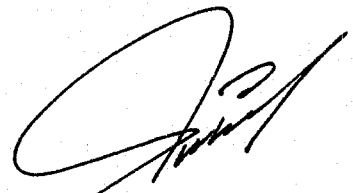
Ülkemizin ihracat imkanlarının artırılması ve yeni pazarların ihracatçılarımızın dikkatine sunulmasını teminen, Gümrük Birliği ve DTÖ yükümlülüklerimizi de dikkate alarak, EFTA üyesi ülkeler, İsrail, Romanya, Litvanya, Macaristan, Estonya, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Bulgaristan, Polonya, Slovenya, Letonya ve Makedonya ile serbest ticaret anlaşmaları imzalanmış ve Hırvatistan ile parafe edilmiş olup, Fas, Mısır, Tunus, Filistin ve Faroe Adaları ile de müzakereler sürdürülmektedir. Ayrıca, Malta, Ürdün, Lübnan, Bosna-Hersek, Suriye, Cezayir, Meksika, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Arnavutluk ile serbest ticaret anlaşmaları imzalanması için hazırlıklar devam etmektedir.

Bu anlaşmalar çerçevesinde, sanayi ürünlerinde, belirli bir takvim dahilinde, gümrük vergilerinin düşürülmesiyle birlikte ihracatımızın artırılması yönünde çaba gösterilmektedir.

Cevap 3

Malumları olduğu üzere, Ortak Gümrük Tarifeleri neticesinde, ülkemiz Avrupa Birliği ile uyumlu olarak sanayi ürünlerinde gerek AB üyesi ülkelere gerek üçüncü ülkelere uyguladığı tarifeleri yeniden düzenlemiştir. Bu, aynı zamanda, Avrupa Birliğinin Ortak Ticaret Politikasına uyumun da bir gereğidir.

Saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Tunca TOSKAY
Devlet Bakanı